

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

N Á L E Z

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 441/2018-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. novembra 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Ladislava Orosza prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátkou JUDr. Ivetou Balalovou, Ružová dolina 10, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 157/2011 za účasti Okresného súdu Bratislava I a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 157/2011 porušené boli.

2. Okresnému súdu Bratislava I p r i k a z u j e, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 157/2011 konal bez zbytočných prietáhov.

3. [REDAKOVANÉ] p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré je jej Okresný súd Bratislava I p o v i n n ý zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava I je p o v i n n ý uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 325,42 € (slovom tristodvadsaťpäť eur a štyridsaťdva centov) na účet jej právnej zástupkyne JUDr. Ivety Balalovej, Ružová dolina 10, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. júna 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 157/2011 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Zo sťažnosti a z pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľka bola informovaná notárkou o začatí konania o novoobjavenom dedičstve po objavení závetu, v ktorom jej poručiteľ prenechal celý svoj majetok. Keďže dedičstvo bolo už predtým prejednané a celé pripadlo ako odúmrt' štátu, požiadala sťažovateľka o vydanie dedičstva. Pretože jej dedičstvo nebolo dobrovoľne vydané, podala 28. októbra 2011 na okresnom súde žalobu o vydanie dedičstva.

3. Sťažovateľka vo svojej sťažnosti vyjadruje najmä nespokojnosť s rozhodnutím súdu poveriť znaleckým dokazovaním znalecký ústav, ktorému okresný súd predložoval

lehotu na vypracovanie znaleckého posudku. Podľa jej názoru mal znalecký posudok vykonávať súdny znalec a až po prípadných námietkach k jeho posudku mal byť prizvaný kriminalistický ústav na kontrolné znalecké posudzovanie. Poukazuje ďalej na to, že „ešte v marci 2016 bolo doručené Okresnému súdu Bratislava I zrušujúce uznesenie Krajského súdu a okrem toho, že bolo doručené účastníkom konania, tak 2 roky sa vo veci nekonalo. Taktiež v januári 2017 bolo súdu doručené doplnenie znaleckého posudku a to taktiež nebolo účastníkom konania doručené a to ani v čase prípravy pojednávania, ktoré sa konalo dňa 15.02.2018. Až na tomto pojednávaní bolo doručené účastníkom konania, čím bolo pojednávanie zmarené, lebo účastníci konania sa museli s doplnením znaleckého dokazovania oboznámiť to vzhľadom na jeho rozsah, nebolo možné na pojednávaní.“.

4. K veci ďalej dodáva:

„Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantovaného v čl. 48 ústavy je odstránenie právnej neistoty, v ktorej sa nachádzajú osoby, ktoré sú priamo dotknuté rozhodnutím štátneho orgánu, akým je aj súd. K odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza spravidla až právoplatným rozhodnutím súdu. Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zakladá povinnosť súdu aj konkrétneho sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo. No v tomto prípade, sťažovateľka svojim konaním nemarila konanie, ale po celý čas mala záujem na ukončení súdneho sporu. Máme za to, že prejednávaná vec nie je právne tak zložitá, aby musela trvať tak dlho, sťažovateľka svojim konaním nedala dôvod súdu k predĺženiu konania, lebo sa konaní zúčastňovala a mala záujem na konaní, ale prieťahy v konaní vznikli pomalou a neefektívnou činnosťou súdu. Sťažovateľka sa domáhala, aby súd konal plynulé a bez prieťahov a preto si nevie vysvetliť, prečo Okresný súd, po zrušení rozsudku, vo veci nekonal skoro 2 roky a prečo jej nebolo po obdržaní doplnenia znaleckého posudku toto doručené, aby termín pojednávania, ktorý bol po 2 rokoch vytýčený, nebol zbytočne zmarený.“

5. Na základe uvedených skutočností sťažovateľka žiada, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1) Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom

2) Okresného súdu Bratislava a I, v konaní vedenom pod sp. zn. 19C/157/2011 (18) porušené bolo.

3) Okresnému súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 19C/157/2011 (18) prikazuje konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

4) Sťažovateľke [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 6 000 eur, ktoré jej je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5) Sťažovateľke [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov právneho zastúpenia podľa vyhl. 655/2004 Z.z. z priznanej sumy finančného zadosťučinenia sťažovateľke, ktorú je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

6. Sťažovateľka sa domáha aj priznania finančného zadosťučinenia v sume 6 000 € z dôvodu, že „pretrvávajúcou právnou neistotou, keď má za to, že nemožno od občanov v právnom štáte, akým je Slovenská republika dosť dobre spravodlivo žiadať, aby ako účastník súdneho konania čakal na pojednávanie, alebo právoplatné rozhodnutie roky a to aj vzhľadom na vek sťažovateľky, ktorá má 77 rokov a takýmto spôsobom keď bude súd konať, tak sa ani právoplatného rozhodnutia nedožije.“.

7. Ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval a uznesením č. k. IV. ÚS 441/2018-9 z 1. augusta 2018 ju prijal na ďalšie konanie. Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval predsedníčku okresného súdu, aby sa vyjadrila k prijatej sťažnosti a zároveň oznámila ústavnému súdu, či trvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

8. Vyjadrenie predsedníčky okresného súdu v prípise sp. zn. 1 SprV 415/2018 zo 7. septembra 2018 bolo ústavnému súdu doručené 14. septembra 2018. Okrem prehľadu jednotlivých procesných úkonov z neho vyplývajú aj tieto skutočnosti: „*K priedahovosti namietanej sťažovateľkou, a teda že tunajší súd nekonal 2 roky odo dňa vrátenia spisu sp. zn. 19 C 157/2011 z Krajského súdu v Bratislave, ktorý uznesením zo dňa 17.02.2016, č. k. 4 Co 142/2015-766 zrušil rozsudok tunajšieho súdu zo dňa 11.11.2014, č. k. 19 C 157/2011-674, si dovoľím uviesť s poukazom na prehľad jednotlivých úkonov vykonaných v spise sp. zn. 19 C 157/2011, že tunajší súd v tejto veci koná priebežne a nedochádza k zbytočným priedahom.*

Zároveň si dovoľím poukázať na skutočnosť, že spis sp. zn. 19 C 157/2011 sa nachádzal v období od 11.09.2012 do 11.10.2012, od 03.01.2013 do 24.01.2013, od 23.03.2015 do 29.03.2016 a od 20.09.2016 do 14.12.2016 na Krajskom súde v Bratislave za účelom rozhodnutia

- o odvolaní sťažovateľky proti uzneseniu, ktorým tunajší súd odňal sťažovateľke oslobodenie od súdnych poplatkov,

- o námietke zaujatosti sudkyne podanej sťažovateľkou,

- o odvolaní sťažovateľky proti rozsudku tunajšieho súdu zo dňa 11.11.2014, č. k. 19 C 157/2011-674,

- o odvolaní sťažovateľky proti uzneseniu, ktorým tunajší súd rozhodol o priznaní znaleckej odmeny...

Po oboznámení sa s obsahom ústavnej sťažnosti sťažovateľky a po preštudovaní spisového materiálu sp. zn. 19 C 157/2011 sa mi podaná sťažnosť javí ako neopodstatnená. V konaní sa nevyskytlo žiadne podstatné obdobie nečinnosti, ako to vyplýva zo samotného prehľadu úkonov vykonaných v spise sp. zn. 19 C 157/2011. Vec bola vybavovaná priebežne podľa poradia a s prihliadnutím na počet iných vecí v oddelení.

Vzhľadom na obsah podanej ústavnej sťažnosti v časti, v ktorej sťažovateľka namieta postup súdu v predmetnom konaní spočívajúci vtom, že tunajší súd nedoručil doplnenie znaleckého posudku stranám sporu, ale až na pojednávaní vedenom dňa 15.02.2018, ktoré bolo odročené z dôvodu vyjadrenia sa strán sporu k doplneniu znaleckého posudku dávam do pozornosti, že s poukazom na oprávnenia predsedu súdu vyplývajúcich mu z príslušných ustanovení zákona o súdoch, nie je predseda súdu oprávnený akokoľvek zasahovať do

konkrétneho procesného postupu a rozhodovacej činnosti súdu v individuálnej právnej veci.“

9. Predsedníčka okresného súdu v uvedenom prípise zároveň oznámila ústavnému súdu, že súhlasí, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania prijatej sťažnosti, ak dospeje k názoru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

10. Sťažovateľka v závere svojej ústavnej sťažnosti vyjadrila súhlas s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti.

11. Vzhľadom na vyjadrenie sťažovateľky a predsedníčky okresného súdu o tom, že súhlasia s upustením od ústneho pojednávania, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, keďže dospel k názoru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

12. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

13. Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 157/2011. Zároveň namietala aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

14. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, pričom v obsahu týchto práv neexistuje zásadná odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98), čo umožňuje preskúmať ich namietané porušenie spoločne.

15. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu“ (IV. ÚS 221/04).

16.1 Povinnosť súdu a sudcu konať bez prietahov podľa právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 vyplývala z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdu prikazoval, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupoval tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prerokovaná a rozhodnutá, ako aj z § 117 ods. 1 OSP, podľa ktorého bol sudca povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov, a z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, v ktorý sa bude konať nové pojednávanie.

16.2 Povinnosť súdu a sudcu konať bez prietahov podľa právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016 je *expressis verbis* zakotvená ako základný princíp civilného sporového konania v čl. 17 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza

zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb. Tento základný princíp konania je premietnutý do ďalších ustanovení Civilného sporového poriadku so zohľadnením osobitostí jednotlivých druhov konaní. Povinnosť súdu konať bez prietahov vyplýva napríklad z § 157 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania, z § 153 CSP o sudcovskej koncentrácii konania, ďalej z § 168 – § 172 CSP o predbežnom prejednaní sporu a následkoch neprítomnosti strán aj z § 179 ods. 1 CSP, podľa ktorého pojednávanie vedie súd tak, aby sa mohlo rozhodnúť spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania a účel tohto zákona, alebo § 183 ods. 1 prvej vety CSP, podľa ktorej pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov.

17.1 Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru), ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľky.

17.2 Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie o návrhu na vydanie dedičstva tvorí bežnú súčasť rozhodovacej činnosti okresných súdov a v rámci nej existuje už aj pomerne rozsiahla judikatúra všeobecných súdov. Vec nie je ani právne ani fakticky zložitá, čo napokon konštatovala aj predsedníčka okresného súdu so svojom vyjadrení k sťažnosti. Pre objektivnosť je potrebné podotknúť, že posúdenie veci si vyžiadalo nariadenie znaleckého dokazovania, vykonanie ktorého urobilo inak bežnú vec čiastočne zložitejšou a následne vzhľadom na zaťaženosť znaleckého ústavu čiastočne prispelo aj k predĺženiu konania.

17.3 Správanie sťažovateľky ako strany sporu je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

17.3.1 Sťažovateľka svojím správaním v konaní tiež čiastočne prispela k jeho priet'ahom, najmä tým, že sa okrem dvoch prípadov nezúčastňovala pojednávani, odvolávajúc sa na svoj zdravotný stav. Ako zo spisu okresného súdu vyplýva, aktívne však chodila nazerať do súdneho spisu a reagovala na priebeh konania početnými podaniami, v ktorých vyjadrovala najmä námietky proti protokolácii zápisnice z pojednávania, opakovane podávala námietky proti znaleckému posudku a posielala dodatočné otázky na znalecké dokazovanie. Uvedené správanie sťažovateľky (s výnimkou uplatňovania jej procesných práv v konaní) nie je možné pripísať na vrub okresnému súdu, keďže čiastočne sťažovalo jeho postup v konaní, preto túto skutočnosť ústavný súd zobral do úvahy pri rozhodnutí o výške finančného zadosťučinenia (bod 21.6 odôvodnenia).

17.3.2 Sťažovateľka zároveň využila procesné prostriedky, ktoré jej procesné právo poskytuje (námietku zaujatosti sudkyne, opakované odvolania proti uzneseniu o priznaní odmeny znaleckému ústavu, návrh na zmenu petitu, návrhy na doplnenie dokazovania, odvolanie proti rozsudku okresného súdu) a ktoré mali vplyv na celkovú dĺžku konania pred okresným súdom.

17.4 Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu okresného súdu v namietanom konaní, pričom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné priet'ahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

17.4.1 Predsedníčka okresného súdu pripojila k vyjadreniu k sťažnosti chronológiu úkonov vykonaných v konaní. Po preštudovaní spisu okresného súdu sp. zn. 19 C 157/2011 ústavný súd dospel k záveru, že uvedený prehľad úkonov zodpovedá obsahu spisu, a preto ho použil ako podklad na hodnotenie postupu okresného súdu vo veci:

„Chronológia úkonov vykonaných v spise pod sn. zn. 19 C 157/2011

- Dňa 28.10.2011 bola tunajšiemu súdu doručená žaloba.

- Dňa 10.11.2011 bol tunajšiemu súdu doručený návrh na vydanie predbežného opatrenia.

- Dňa 15.11.2011 tunajší súd zasielal sťažovateľke (žalobkyni) prípis k zisťovaniu skutočností potrebných pre rozhodnutie o návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov.

- Dňa 14.12.2011 tunajší súd uznesením priznal sťažovateľke (žalobkyni) oslobodenie od súdnych poplatkov.

- Dňa 15.12.2011 tunajší súd uznesením návrh na predbežné opatrenie zamietol.

- Dňa 08.02.2012 bola zasielaná žaloba žalovanej na vyjadrenie.

- Dňa 20.03.2012 bolo zasielané vyjadrenie žalovanej k žalobe sťažovateľke (žalobkyni).

- Dňa 10.05.2012 bol stanovený termín pojednávania na deň 12.06.2012 a boli žiadané spisy.

- Dňa 24.05.2012 bol daný pokyn na predvolanie svedka na termín pojednávania stanovený na deň 12.06.2012.

- Dňa 12.06.2012 sa konalo pojednávanie, ktoré bolo následne odročené za účelom vykonania ďalšieho dokazovania na deň 28.09.2012.

- Dňa 22.06.2012 boli vykonané dopyty na Správu katastra pre hl. mesto SR - Bratislava, Mestskú časť Bratislava - Staré Mesto. Dedičské oddelenie tunajšieho súdu. Okresný súd Bratislava II. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Obecný úrad I Horný Bar. Kráľov Brod, Sociálnu poisťovňu.

- Dňa 09.08.2012 tunajší súd uznesením odňal sťažovateľke (žalobkyni) oslobodenie od súdnych poplatkov. Proti uzneseniu bolo podané odvolanie.

- Dňa 06.09.2012, vzhľadom na podané odvolanie, bol termín pojednávania určený na deň 28.09.2012 zrušený.

Dňa 11.09.2012 bol spis sp. zn. 19 C 157/2011 predložený Krajskému súdu v Bratislave za účelom rozhodnutia o odvolaní sťažovateľky (žalobkyne).

- Dňa 11.10.2012 bol spis sp. zn. 19 C 157/2011 vrátený z Krajského súdu v Bratislave tunajšiemu súdu spolu s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28.09.2012, ktorým bolo napadnuté uznesenie tunajšieho súdu zrušené.

- Dňa 16.11.2012 bolo uznesenie Krajského súdu v Bratislave doručované sťažovateľke (žalobkyňi) a bol vytyčený termín pojednávania na deň 15.03.2013.

- Dňa 03.01.2013 bol spis sp. zn. 19 C 157/2011 predložený Krajskému súdu v Bratislave na rozhodnutie o podanej námietke zaujatosti.

- Dňa 24.01.2013 bol spis sp. zn. 19 C 157/2011 vrátený tunajšiemu súdu spolu s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 14.01.2013, ktorým sa rozhodlo, že sudkyňa nie je vylúčená z pojednávania a rozhodovania predmetnej veci.

- Dňa 12.02.2013 tunajší súd uznesením opravil znenie zápisnice z pojednávania zo dňa 12.06.2012.

- Dňa 12.02.2013 tunajší súd uznesením pripustil zmenu petitu.

- Dňa 15.03.2013 sa konalo pojednávanie, ktoré bolo následne odročené na neurčito.

- Dňa 25.04.2013 tunajší súd uznesením nariadil znalecké dokazovanie.

- Dňa 04.07.2013 tunajší súd doručoval spis sp. zn. 19 C 157/2011 znaleckému ústavu

- Dňa 25.09.2013 bola zasielaná žiadosť Správe katastra pre hl. mesto SR Bratislava a Sociálnej poisťovni.

- Dňa 15.11.2013 bolo zasielané oznámenie sťažovateľke (žalobkyňi) k žiadosti o odstránenie prietahov.

- Dňa 09.01.2014 bol znaleckému ústavu zasielaný porovnávací materiál.

- Dňa 25.02.2014 tunajší súd uznesením vyzval sťažovateľku (žalobkyňu) na doloženie plnomocenstva.

- Dňa 25.02.2014 tunajší súd uznesením predĺžil znaleckému ústavu lehotu na vypracovanie znaleckého posudku do 30.06.2014.

- Dňa 02.04.2014 tunajší súd uznesením rozhodol o návrhoch na zmenu strán sporu a zmenu žalobného petitu.

- Dňa 19.05.2014 bol tunajšiemu súdu doručený znalecký posudok.

- Dňa 20.05.2014 bol znalecký posudok zasielaný stranám sporu na vyjadrenie.
- Dňa 21.05.2014 tunajší súd stanovil termín pojednávania na deň 11.07.2014.
- Dňa 11.07.2014 sa konalo pojednávanie, ktoré bolo z dôvodu neprítomnosti zástupcu znaleckej inštitúcie odročené na deň 23.09.2014.
- Dňa 11.07.2014 a dňa 13.08.2014 tunajší súd uznesením opravil znenie zápisnice z pojednávania zo dňa 11.07.2014.
- Dňa 23.09.2014 sa konalo pojednávanie, ktoré bolo následne za účelom doplnenia dokazovania odročené na deň 11.11.2014.
- Dňa 07.10.2014 tunajší súd uznesením priznal znaleckému ústavu znaleckú odmenu.
- Dňa 21.10.2014 tunajší súd uznesením ustálil okruh strán sporu na strane žalovanej.
- Dňa 11.11.2014 sa konalo pojednávanie, na ktorom bol vyhlásený rozsudok. Proti rozsudku bolo podané odvolanie.
- Dňa 23.03.2015 tunajší súd predložil spis sp. zn. 19 C 157/2011 Krajskému súdu v Bratislave za účelom rozhodnutia o odvolaní sťažovateľky (žalobkyne).
- Dňa 29.03.2016 bol spis sp. zn. 19 C 157/2011 tunajšiemu súdu vrátený spolu s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 17.02.2016, ktorým bolo napadnuté rozhodnutie tunajšieho súdu zrušené a vec bola vrátená tunajšiemu súdu na ďalšie konanie.
- Dňa 14.04.2016 tunajší súd doručoval uznesenie Krajského súdu v Bratislave stranám sporu.
- Dňa 30.06.2016 tunajší súdu uznesením č. k. 19 C 157/2011-831 priznal znaleckému ústavu znaleckú odmenu. Proti uzneseniu bolo podané odvolanie.
- Dňa 12.08.2016 tunajší súd doručoval odvolanie sťažovateľky (žalobkyne) voči uzneseniu o priznaní znaleckej odmeny žalovanej na vedomie.
- Dňa 20.09.2016 tunajší súd predložil spis sp. zn. 19 C 157/2011 Krajskému súdu v Bratislave za účelom rozhodnutia o odvolaní sťažovateľky (žalobkyne).
- Dňa 14.12.2016 bol spis sp. zn. 19 C 157/2011 tunajšiemu súdu vrátený spolu s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28.10.2016, ktorým bolo napadnuté rozhodnutie tunajšieho súdu zrušené a vec bola vrátená tunajšiemu súdu na ďalšie konanie.

- Dňa 29.12.2016 tunajší súd vyzval znalecký ústav o upresnenie účtovného znalečného a toho istého dňa vytýčil termín pojednávania na 07.04.2017.

- Dňa 02.01.2017 tunajší súd doručoval rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave stranám sporu a znaleckému ústavu.

- Dňa 02.02.2017 tunajší súd oznámil, že vec vedená pod sp. zn. 19 C 157/2011 bola počnúc dňom 18.01.2017 pridelená novej zákonnej sudkyňi a že termín pojednávania vytýčený na 07.04.2017 bol zrušený.

- Dňa 22.05.2017 bol daný pokyn na zapožičanie spisu sp. zn. 19 C 157/2011 k spisu sp. zn. 16 C 246/2013.

- Dňa 03.07.2017 bol vrátený spis sp. zn. 19 C 157/2011.

- Dňa 06.12.2017 bol vytýčený termín pojednávania na 15.02.2018.

- Dňa 15.02.2018 sa konalo pojednávanie, ktoré bolo odročené na termín 24.04.2018 s tým, že sťažovateľka (žalobkyňa) sa vyjadrí k doplneniu k znaleckému posudku, ako aj k otázke doplnenia dokazovania a s tým, že žalovaná predloží písomné stanovisko.

- Dňa 24.04.2018 sa pojednávanie neuskutočnilo z dôvodu nahlásenia bomby v budove súdu.

- Dňa 31.08.2018 bol daný pokyn zákonnou sudkyňou, aby tunajší súd doručil vyjadrenie žalovanej v III. rade zo dňa 16.04.2018 právnej zástupkyňi sťažovateľky (žalobkyne) a na vedomie žalovaným v I. a II. rade a zároveň aby doručil žiadosť sťažovateľky (žalobkyne) zo dňa 30.04.2018 žalovaným v I. až III. rade na vedomie.

- Dňa 04.09.2018 spisová kancelária realizovala pokyn zákonnej sudkyňi zo dňa 31.08.2018 a zároveň odpovedala prostredníctvom elektronickej pošty sťažovateľke (žalobkyňi) na jej žiadosť ohľadom doručenia nahrávky z pojednávania. “

17.4.2 Po preštudovaní poskytnutého spisu okresného súdu ústavný súd konštatuje, že okresný súd spočiatku vykonával úkony priebežne a podstatné obdobia nečinnosti, ale aj nesústreďenej činnosti sa v konaní okresného súdu objavujú až po vrátení veci z Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“), ktorý rozhodnutím sp. zn. 4 Co 372/2016 z 28. októbra 2016 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Krajský súd konštatoval procesné nedostatky postupu súdu a nedostatky v obsahu znaleckého posudku, čo poukazuje na nesústreďený postup okresného súdu

v období bezprostredne predchádzajúcom rozhodnutiu vo veci. Dlhšie obdobie nečinnosti sa vyskytlo po zmene zákonnej sudkyne od 19. januára 2017. V priebehu roka 2017 nebol uskutočnený žiaden úkon, ktorý by viedol k efektívnemu postupu vo veci. Neefektívny postup prvoinštančného súdu ústavný súd vidí tiež v tom, že napriek nariadenému množstvu pojednávaní tieto nevedli k urýchlenému a efektívnemu postupu vo veci a k jej ukončeniu, naopak, pre procesné chyby krajský súd rozhodnutie súdu prvej inštalácie zrušil a vrátil na ďalšie konanie.

18. Vzhľadom na už uvedené skutočnosti nie je možné skonštatovať, že súd prvej inštalácie postupoval v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádzal zbytočným priesťahom, konal hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb (bod 16.2 tohto odôvodnenia).

Ústavný súd s prihliadnutím na obdobie nesústredenej a neefektívnej činnosti, ale aj celkovej nečinnosti v roku 2017, ako aj s ohľadom na zjavne neprimeranú celkovú dĺžku konania dospel k záveru, že v napadnutom konaní došlo k zbytočným priesťahom a uvedený stav nebol do podania sťažnosti odstránený a naďalej trval.

Na tomto základe zistených záverov ústavný súd rozhodol, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní bolo porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

III.

19. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

20. Vzhľadom na skutočnosť, že napadnuté konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd vyslovil príkaz okresnému súdu, aby v napadnutom konaní konal bez zbytočných prieťahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

IV.

21.1 Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

21.2 Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

21.3 Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

21.4 Sťažovateľka sa domáhala priznania finančného zadosťučinenia v sume 6 000 € z dôvodov citovaných v časti I odôvodnenia tohto nálezu.

21.5 Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

21.6 Zohľadňujúc konkrétne okolnosti posudzovanej veci a celkovú dĺžku konania, dospel ústavný súd k záveru, že v danom prípade bude priznanie finančného zadost'učinenia v sume 1 000 € primerané konkrétnym okolnostiam prípadu (bod 3 výroku tohto nálezu).

V.

22.1 Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

22.2 Ústavný súd v zmysle § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v súvislosti s jej právnym zastupovaním.

22.3 Úhradu trov konania priznal ústavný súd sťažovateľke za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie sťažnosti) vykonané v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c), § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

22.4 Tarifná odmena za jeden úkon právnej služby v roku 2018 predstavuje sumu 153,50 €. Za dva úkony tak prináleží suma 307 € a režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky) za dva úkony v sume 18,42 €, čo spolu predstavuje sumu 325,42 € (bod 4 výroku tohto nálezu).

22.5 Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP).

23. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. novembra 2018